

БРАКОНЬЄРСТВО. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БРАКОНЬЄРСТВО

Браконьєрство (від фр. *braconnage*) — це незаконне добування природних ресурсів (незаконне полювання і риболовля, незаконна рубка лісу, незаконний збір рослин з Червоної книги, незаконний видобуток піску, гравію).

Сучасне браконьєрство з його масовістю, технічним оснащенням (прилади нічного бачення, супутниковий зв'язок, комп'ютери, прилади навігації, електронні манки, ехолоти, електровудки, скорострільні карабіни, автомати, вертольоти, дельтаплани, швидкохідні катери, всюдиходи) та безкарністю представляє загрозу національній екологічній безпеці України.

За своєю специфікою розрізняють ряд різновидів браконьєрства:

1. Браконьєрство відносно мисливських ресурсів – це незаконне знищення тварин і птахів, в тому числі занесених до Червоної книги;
2. Рибне браконьєрство – це незаконний вилов риби забороненими методами та засобами;
3. Пісочне браконьєрство - ценезаконний видобуток і продаж піску, гальки, черепашника;
4. Лісове браконьєрство це незаконна порубка лісу та збут пиломатеріалів;
5. Квіткове браконьєрство - це збір та торгівля червонокнижними раньоквітнучими квітами - пролісками, сон-травою, шафранами, білоцвітами, цикламеном;
6. Наукове браконьєрство - це своєрідний вид легального браконьєрства, яке відбувається під так званим «науковим» завданнями. Під прикриттям науки часто здійснюють браконьєрські дії рибінспекції, різні відомчі наукові інститути.
7. Продаж браконьєрських снастей – це виготовлення, збут, зберігання отруйних принад, колючих, давлячих та капканоподібних пристосувань, електровудок, вибухових речовин, пташиного клею та волосінних сіток (крім тих, що призначені для промислового лову, а також інших засобів, заборонених законом.

Крім видів браконьєрства розрізняють ще типи браконьєрів, саме:

- ті, для кого браконьєрство є засобом прогодувати сім'ю.
- ті, для кого браконьєрство є бізнесом;
- ті, для кого браконьєрство є розвага, кураж.

Браконьєрство в Україні карається Законами: «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про захист тварин від жорстокого поводження», Кримінальним кодексом України, Кодексом про адміністративні правопорушення. Діють і правила мисливства, рибальства.

Так, за браконьєрство передбачена як адміністративна так і кримінальна відповідальність, а саме:

За порушення порядку заготівлі і вивезення деревини та заготівлі живиці передбачено штраф в розмірі від 102 до – 238 грн. (**ст. 64 КУпАП**);

За проведення незаконної порубки і пошкодження дерев, чагарників їх транспортування, зберігання, а також знищення або пошкодження лісових культур передбачено накладення штрафу в розмірі від 510 до 1020 грн. (**ст. 65 КУпАП**), якщо ці дії заподіяли істотну шкоду - штраф 17000 до 25500 грн. або арешт до шести місяців, або обмеження волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.

За повторне вчинення цих дій чи їх вчинено групою осіб передбачено обмеження чи позбавлення волі на строк від трьох до п'ятироків. У разі, коли ці дії вчинено вчинені у заповідниках або на територіях чи об'єктах природно-заповідного фонду, або в інших особливо охоронюваних лісах передбачено штраф від 25500 до 34000 грн. або обмеження чи позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років (**ст.246 Кримінального кодексу України**);

Самовільне збирання дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід на ділянках, де це заборонено тягне за собою накладення штрафу в розмірі від 17 до 51 грн. (**ст. 70 КУпАП**);

За полювання без дозволу в заборонений період та заборонених місцях, забороненими способами та знаряддями, допускання собак у мисливські угіддя без нагляду, що призвело до знищення або поранення тварин, а також їх транспортування або перенесення без відмітки в контрольній картці обліку добутої дичини і порушень правил на їх добування передбачено попередження або накладення штрафу в розмірі від 102 до 1020 грн. повторне вчинення правопорушення тягне за собою накладення штрафу від 1020 до 2040 грн. та конфіскацію знарядь полювання та незаконно добутих тварин.

У випадку, коли внаслідок порушення правил полювання було заподіяно істотну шкоду, а також незаконне полювання в заповідниках та інших об'єктах природно-заповідного фонду, або полювання на звірів, птахів занесених до Червоної книги України передбачено штраф від 1700 до 3400 грн. або громадські роботи від ста шістдесяти до двохсот сорока годин, або обмеження волі на строк до трьох років.

Якщо ці дії вчиненні службовою особою чи групою осіб або способом масового знищення звірів, птахів, або з використанням транспортних засобів, або особою, раніше судимою за цей злочин, - передбачено штраф від 3400 до 6800 грн. або обмеження чи позбавлення волі на строк до п'яти років із конфіскацією знарядь і засобів полювання та всього добутого. (**ст.248 Кримінального кодексу України**);

За порушення правил рибальства - штраф від 34 до 170 грн. Проведення рибальства із застосуванням електровудочок, вибухових та отруйних речовин, зброї, промислових знарядь лову(сіток), вилов ресурсів в розмірах, що перевищують ліміти встановлені правилами любительського і спортивного

рибальства передбачено штраф від 340 до 680 грн. з конфіскацією знарядь вчинення правопорушення та добутих водних ресурсів(ст. 85 КУпАП);

Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом згідно статті 249 Кримінального кодексу України карається штрафом від 1700 до 3400 грн. або обмеженням волі на строк до трьох років, з конфіскацією знарядь і засобів промислу та всього здобутого.

Якщо ж подібні дії вчинені із використання електроструму, вибухових та отруйних речовин і мають характер масового винищення, або вчинені особою, раніше судимою за аналогічний злочин, то покарання є ще жорсткішим від 3400 до 6800 грн. або обмеженням чи позбавленням волі на строк до трьох років із конфіскацією знарядь та всього здобутого.

Виготовлення, продаж та зберігання заборонених знарядь добування тварин та рослин, а також збут незаконно добутої продукції передбачає штраф в розмірі від 153 до 357 грн. з конфіскацією цих знарядь (ст. 85¹ КУпАП);

Знищення тварин і рослин, занесених до Червоної книги України тягне за собою накладення штрафу в розмірі від 340 до 510 грн. з конфіскацією незаконно добутого (ст. 90 КУпАП);

За незаконне видобування піску передбачено штраф в розмірі від 5100 до 10200 грн. (ст. 57 КУпАП);

Окрім того спільним наказом Мінагрополітики та Мінприроди «**Про затвердження Такс для обчислення розміру відшкодування збитків, завданих унаслідок порушення законодавства у галузі мисливського господарства та полювання (крім видів, занесених до Червоної книги України)**», передбачено розмір відшкодування збитків, завданих унаслідок порушення законодавства у галузі мисливського господарства та полювання. Так, за незаконно добутого лося – сума збитків становить 80000 грн.

Знищення чи пошкодження гнізда, нори, іншого житла тварин, а також бобрової загати - за таксою на відповідний вид тварини, збільшеною у п'ять разів. За кожне вилучене чи пошкоджене яйце, а також за кожний ембріон у незаконно добутого звіра - 50% від такси на відповідний вид тварини.

Варто зауважити, що браконьєрство це не тільки відповідальність перед законом, але це відповідальність перед завтрашнім днем Планети, перед майбутнім. І про це варто задуматись кожному, хто стає на цю злочинну стежку.

Здавалосьь один постріл, жменька вирваних квітів, один улов риби під час нересту – це не благо. Але пам'ятаємо, що це порушення цілісності природи її біорізноманіття, ланцюгів живлення .

Поміркуйте кожен, що для Вас важливіше?